

Offshore Windpark "Breeveertien II"

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

5 februari 2008 / rapportnummer 1551-114

1. OORDEEL OVER HET MER

Airtricity heeft het voornemen een windturbinepark aan te leggen in de Noordzee, op ongeveer 60 tot 70 kilometer uit de kust ter hoogte van IJmuiden. De locatie heeft een oppervlakte van ongeveer 42 km² (exclusief veiligheidszone) en is Breeveertien II genaamd. Airtricity heeft ten behoeve van de besluitvorming over de benodigde Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr) vergunning een milieueffectrapport (MER)¹ opgesteld. De Staatsecretaris van Verkeer en Waterstaat is bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure.

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is.

Op het gebied van onderwatergeluid zijn echter kennisleemtes en onzekerheden in de effectbeoordeling aanwezig. De Commissie stelt daarom dat in het kader van de natuurwetgeving significante negatieve gevolgen van onderwatergeluid op zeezoogdieren en mogelijk ook op trekvissen -ook in cumulatie met andere geluidsbronnen- (zie verder §2.1.1 en §2.1.2) niet met zekerheid zijn uit te sluiten. De Commissie constateert daarnaast dat in cumulatie mogelijk significant negatieve gevolgen kunnen optreden op de populatie van de Kleine Mantelmeeuw in enkele Natura 2000-gebieden (zie verder §2.1.3). De Commissie adviseert om voor deze onderwerpen een 'passende beoordeling' op te stellen.

In het volgende hoofdstuk geeft de Commissie een toelichting op het eerder genoemde positieve oordeel en aanbevelingen voor de verdere besluitvorming op het vlak van natuur, aanleg en ontwerp van het windpark en scheepvaartveiligheid.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL MET AANBEVELINGEN

2.1 Natuur

2.1.1 Voorkomen en betekenis studiegebied Bruinvis

De relevante kennis over het voorkomen van de Bruinvis is weergegeven. Door de wijze van presentatie ontstaat in het MER echter een vertekend beeld van het voorkomen van de Bruinvis in het studiegebied. In het MER is:

- de totale populatie van het Nederlandse deel van de Noordzee mogelijk onderschat, omdat in het MER de populatiedichtheid is ingeschat met behulp van vliegtuigtellingen. Deze tellingen zijn niet gecorrigeerd voor duike en gemiste dieren²;
- een vijf- tot zevenvoudige toename van de dichtheid van Bruinvissen langs de Nederlandse kust genoemd sinds het onderzoek van Brasseur et al.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

² Thomsen, F., M. Laczny & W. Piper, 2006. A recovery of harbour porpoises (*Phocoena phocoena*) in the southern North Sea? A case study off Eastern Frisia, Germany. *Helgoland Marine Research* 60 (3) 189-195 *en* Thomsen, F., M. Laczny & W. Piper, 2007. The harbour porpoise (*Phocoena phocoena*) in the central German Bight: phenology, abundance and distribution in 2002-2004. *Helgoland Marine Research* 61 (4) 283-289.

(2004) en Arts & Berrevoets (2005) uit de periode 1991-2005³. Uit het MER wordt niet duidelijk hoe hiermee rekening gehouden is;

- verondersteld dat gedurende de aanleg steeds hetzelfde deel van de populatie bruinvissen in het studiegebied aanwezig is en/of verstoord wordt. Door migratie kan ook een ander deel van de populatie aanwezig zijn tijdens de aanleg. Hierdoor kunnen (permanente) effecten optreden op een groter deel van de populatie bruinvissen.

De mogelijke onderschatting van het aantal Bruinvissen in het studiegebied heeft geen gevolgen voor de in het MER genoemde conclusies daar het MER reeds aangeeft dat significante negatieve gevolgen voor de zeezoogdieren (waaronder de Bruinvis) niet zijn uit te sluiten. In §2.1.5 van dit advies is geadviseerd een 'passende beoordeling'⁴ uit te voeren.

■ De Commissie adviseert in deze 'passende beoordeling' ook bovenstaande punten met betrekking tot het voorkomen van de Bruinvis in het studiegebied uit te werken.

■ De Commissie adviseert in deze 'passende beoordeling' expliciet aandacht te besteden aan de gevolgen voor de momenteel ongunstige staat van instandhouding van de populatie Bruinvissen op de gehele Noordzee⁵. Hiermee kan naast de gevolgen voor de diverse Natura 2000-gebieden tevens worden beoordeeld of voldaan wordt aan het beschermingsregiem van soorten, van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

2.1.2

Effecten van onderwatergeluid voor het onderwaterleven

Gehoorschadiging bij vissen

Bij heiwerkzaamheden kan gehoorbeschadiging bij vissen optreden, dit is van belang bij de zogenaamde gehoorspecialisten. Uit het MER blijkt dat het onbekend is welke vissoorten op deze locatie mogelijk effecten zullen ondervinden, hoe gevoelig zij zijn voor de verschillende frequenties⁶ van onderwatergeluid en hoe snel zij kunnen zwemmen. Hierdoor is onbekend of deze vissoorten het invloedsgebied van de heiwerkzaamheden tijdig kunnen verlaten. Het MER geeft weer dat een negatief effect te verwachten is, maar dat de effecten beperkt zijn. Dit gezien het feit dat de aanwezige vissoorten in lage dichtheden voorkomen en deze populaties over het algemeen veerkrachtig zijn. Op pagina 72 van addendum 3 van het MER is weergegeven dat onder de aanwezige soorten ook een aantal trekvisseren⁷ (in een lage dichtheid) kan voorkomen. Voor deze soorten zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd in Natura 2000-gebieden langs de Nederlandse kust.

■ De Commissie adviseert in een 'passende beoordeling' de gevolgen voor deze trekvissoorten ook te onderzoeken en de significantie van de gevolgen te beoordelen.

Mitigerende maatregelen

Het MER geeft informatie over de in de richtlijnen genoemde mitigerende maatregelen en noemt daarnaast enkele andere maatregelen. Een niet genoemde maatregel is het aanbrengen van een schuimbekleding rond de fun-

³ Zie figuur 4.3, pagina 75 addendum 3 van het MER.

⁴ Zie verder voetnoot 15.

⁵ Zie bijvoorbeeld het Natura 2000 doelendocument van LNV.

⁶ In het MER is op pagina 98 van addendum 3 gesteld dat vissen nauwelijks reageren in het frequentiespectrum van 50 – 2 kHz. Dit is onjuist, bijvoorbeeld bij de Kabeljauw ligt de hoogste gevoeligheid bij 40-500 Hz (Thomsen, F., K. Lüdemann, R. Kafemann & W. Piper, 2006. Effects of offshore wind farm noise on marine mammals and fish. biola, Hamburg on behalf of Cowrie Ltd.).

⁷ Bijvoorbeeld de Fint staat bekend als gehoorspecialist.

deringen⁸. Daarnaast kan gedacht worden aan het vermijden van heien in perioden dat de zeezoogdieren in de grootste dichtheid aanwezig zijn of relatief gevoelig zijn voor geluid.

- De Commissie adviseert in een 'passende beoordeling' de volgende mitigerende maatregelen nader te onderzoeken: het inzetten van het aanbrengen van een schuimbekleding rond de palen en het vermijden van heiwerkzaamheden in de periode dat de effecten op de Bruinvis het grootst zijn.

Geluidemissies door geofysisch en geotechnisch bodemonderzoek

In het MER is geofysisch en geotechnisch bodemonderzoek aangekondigd, maar is niet ingegaan op het geluidniveau daarvan. Deze geluidemissies kunnen vergelijkbaar of groter zijn dan de geluidsniveaus die gepaard gaan met het heien van de turbinepalen⁹.

- De Commissie adviseert de gevolgen van deze geluidsniveaus op het onderwaterleven nader te onderzoeken in de eerder genoemde 'passende beoordeling'. De Commissie adviseert kennisontwikkeling ten aanzien van de mogelijke effecten van geluidemissies als gevolg van bodemonderzoek nauwlettend te volgen en als daar aanleiding toe is mitigerende maatregelen in de vergunningvoorschriften op te nemen.

2.1.3

Effecten op vogels

Kleine Mantelmeeuw

In het MER wordt gesteld dat de Kleine Mantelmeeuw vanaf de broedkolonies niet meer dan 100 km vliegt, in de jongenperiode zelfs minder dan 30 km¹⁰. De Commissie constateert dat uit recent onderzoek¹¹ blijkt dat de Kleine Mantelmeeuw een grotere actieradius heeft dan gedacht. Dit heeft mogelijk gevolgen voor broedkolonies in Natura 2000-gebieden. In het MER is gesteld dat bij deze soort een afname tot 5% toelaatbaar is. Deze stelling is in het MER niet voldoende onderbouwd. Voor de Kleine Mantelmeeuw zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd in Natura 2000-gebieden langs de Noordzee kust. Hierdoor zijn in cumulatie significante negatieve gevolgen voor de staat van instandhouding in deze gebieden niet op voorhand uit te sluiten.

- De Commissie adviseert de gevolgen voor de populatie van de Kleine Mantelmeeuw in een 'passende beoordeling' nader uit te werken.

De effecten op de overige zeevogels zijn goed omschreven in het MER. Voor de overige watervogels signaleert de Commissie een aandachtspunt met betrekking tot de Kleine Zwaan.

Kleine Zwaan

In addendum 3 van het MER is op pagina 33 gesteld dat 30% van de (kleine) 'Flywaypopulatie' van de Kleine Zwaan over de zuidelijke Noordzee naar en van de overwinteringgebieden op de Britse Eilanden vliegt. In de analyse is deze soort samengevoegd met andere watervogelsoorten, waarvan het aandeel Kleine Zwanen slechts 3% bedraagt. Eventuele gevolgen voor de 'Flywaypopu-

⁸ Ingemansson Technology AB, 2003. Utgrunden off-shore wind farm - measurements of underwater noise. Göteborg, Zweden, rep 11-00329-03012700.

⁹ Madsen, P.T., Wahlberg, M., Tougaard, J., Lucke, K. and Tyack, P. (2006). Wind turbine underwater noise and marine mammals: implications of current knowledge and data needs. MEPS 309: 279-295.

¹⁰ Pagina 153, addendum 3 van het MER.

¹¹ Uit dit onderzoek blijkt dat Kleine Mantelmeeuwen in het voorjaar -in de broedperiode met kleine jongen- langere afstanden vliegen, bijvoorbeeld naar Oost-Engeland en Noordwest-Frankrijk. Zie www.sovon.nl/onderzoek/soortonderzoek/sattelietzenders_bij_meeuwen.

latie' van de Kleine Zwaan zijn niet uit deze informatie te herleiden. Gelet op het lage aantal verwachte aanvaringslachtoffers onder watervogelsoorten¹² zijn effecten op populatieniveau echter niet te verwachten.

- De Commissie adviseert om bij monitoring- en evaluatieonderzoek (zie §2.1.4) naast zeevogels expliciet aandacht aan de Kleine Zwaan te besteden gezien het grote aandeel van de populatie dat over de beoogde locatie kan vliegen.

2.1.4 Leemten in kennis en monitoring- en evaluatieonderzoek

In het MER is in hoofdstuk 5 van onderdeel C een aanzet gegeven voor een monitoring en evaluatieprogramma. De Commissie adviseert om bij het onderdeel vogels expliciet aandacht te besteden aan de Kleine Zwaan (zie ook §2.1.3) en de andere vogelsoorten, waarvan een substantieel deel van de 'Flywaypopulatie'¹³ het windpark kan passeren¹⁴. Het MER vermeldt dat onzekerheden bestaan over de effectvoorspelling op natuur van onderwatergeluid en trillingen en nader onderzoek en lange termijn monitoring noodzakelijk is.

- Gezien de aanwezige kennisleemtes en onzekerheden in de effectbepaling, adviseert de Commissie het onderwatergeluid en de aanwezigheid en het gedrag van zeezoogdieren minutieus te monitoren zowel in de jaren voorafgaand aan de bouw (T_0), tijdens de bouw vanaf het moment dat begonnen wordt met heien en na afloop van de bouw.

Behalve voor offshore windpark Breeveertien II lopen er procedures voor diverse andere offshore windparken op het Nederlandse deel van de Noordzee, ook van andere initiatiefnemers. De Commissie is van mening dat het meerwaarde heeft de monitoringprogramma's van de diverse parken op elkaar af te stemmen, of liever nog in een gezamenlijke studie uit te voeren.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag de monitoringprogramma's van de verschillende offshore windparken op elkaar af te stemmen en te bevorderen dat de monitoringsopgaven in een overkoepelende studie gezamenlijk uitgevoerd worden.

2.1.5 Conclusies natuur

De Commissie concludeert dat gezien de in het MER benoemde kennisleemtes en onzekerheden in de effectbepaling van onderwatergeluid op zeezoogdieren en mogelijk ook op trekvissen significante negatieve gevolgen niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten. De Commissie constateert daarnaast dat op basis van de informatie in het MER in cumulatie met andere activiteiten mogelijk significant negatieve gevolgen kunnen optreden op de populatie van de Kleine Mantelmeeuw in enkele Natura 2000-gebieden.

- De Commissie adviseert gezien de consequenties van bovenstaande en gelet op het afwegingskader van artikel 6 van de Habitatrictlijn¹⁵ een 'passende beoordeling'¹⁶ op te stellen.

¹² Pagina 48, addendum 3 van het MER.

¹³ Bijvoorbeeld de Jan van Gent, Alk, Zeekoet en de soortgroep jagers.

¹⁴ Een voorbeeld van een techniek om dit onderzoek uit te voeren is automatische videoregistratie (o.a. Bird collision monitoring system for multi-megawatt wind turbines WT Bird, ECN-E-06-027).

¹⁵ De Natuurbeschermingswet (Nbw) is buiten de 12-mijlszone niet van kracht. Zodoende kan geen vergunning in het kader van de Nbw aangevraagd worden. Dat laat echter onverlet dat, conform artikel 6 van de Habitatrictlijn, getoetst moet worden of significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Uit contacten met LNV is gebleken dat het raadzaam is deze toetsing uit te voeren in het kader van de vergunningverleningsprocedure voor de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr). Hiervoor moet tenminste de oriëntatiefase van de Habitattoets worden doorlopen. Als hieruit volgt dat niet de zekerheid kan worden gegeven

- De Commissie adviseert bij de verdere besluitvorming over de vergunningverlening aandacht te besteden aan:
 - de mogelijkheden om mitigerende maatregelen in te zetten;
 - de mogelijkheden voor een alternatieve fundering van de windturbines (zie verder §2.2);
 - monitoring- en evaluatieonderzoek (zie §2.1.4);
 - de evaluatie van (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren.

2.2 Aanleg en ontwerp windpark

Fundering windturbines

In het MER zijn drie varianten voor de fundering van de windturbines opgenomen: *monopile*, *gravity base* en *tripod*. Een fundering met een gravity base heeft als voordeel dat bij de aanleg het heien achterwege kan blijven en er dus minder onderwatergeluid geproduceerd wordt (zie ook §2.1.2). De Commissie is het dan ook oneens met de in het MER genoemde aanname dat de verschillende funderingstypen niet onderscheidend zijn voor het aspect onderwaterleven.

Het MER vermeldt een voorkeur voor de monopile, maar geeft aan dat afhankelijk van de bodemomstandigheden en waterdiepte de andere varianten ook tot de mogelijkheden behoren. Dit is mede afhankelijk van nog uit te voeren geotechnisch onderzoek. In het MER wordt betwijfeld of alternatieve funderingstechnieken voor de monopile tijdig beschikbaar zijn. Gravity bases worden momenteel echter al toegepast bij de aanleg van het windpark op de Thornton Bank (België).

- De Commissie adviseert in de Wbr vergunning ruimte open te houden om in een later stadium te kunnen kiezen voor andere funderingen, waarvan de verwachting is dat deze de komende jaren tot de stand der techniek behoren.

Kabeltracé

Het MER is onduidelijk in de manier waarop de kabel wordt ingegraven in relatie tot zandgolven. In het MER is voorgesteld de kabel in de dalen van zandgolven aan te leggen. In dat geval kan bij de aanleg volstaan worden met trenchen tot 1 meter diep, omdat deze dalen loodrecht op de kust liggen. Wel vereist dit dat het tracé wordt aangepast aan de lokale situatie. Elders in het MER wordt gesproken over ingraven op een diepte van 1 of 3 meter plus de hoogte van de zandgolf. Bij de interne bekabeling is het gebruik van golfdalen vaak niet mogelijk. In dat geval is trenchen geen optie en moet gebaggerd worden. De effecten van deze baggerwerkzaamheden zijn niet in het MER beschreven. Gezien de beperkte omvang van deze werkzaamheden verwacht de

dat significante negatieve gevolgen zijn uit te sluiten, dan dient een 'passende beoordeling' te worden opgesteld. Mocht ook uit de 'passende beoordeling' de conclusie getrokken worden dat significante gevolgen niet met zekerheid zijn uit te sluiten moet de ADC-fase van de Habitattoets doorlopen worden. In deze fase moeten drie vragen beantwoord worden:

- Zijn er Alternatieven die geen schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
- Zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang?
- Indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang: welke Compensatie van natuur kan gerealiseerd worden?

¹⁶ In het MER is niet aangegeven tot welke fase de Habitattoets is doorlopen. De Commissie is er in dit advies vanuit gegaan dat in het MER de oriëntatiefase van de Habitattoets is doorlopen en het MER niet de status van een 'passende beoordeling' heeft.

Commissie echter niet dat deze werkzaamheden gevolgen hebben voor beschermde natuurwaarden.

- De Commissie adviseert om bij de aanleg van kabeltracés in gebieden met zandgolven zoveel mogelijk gebruik te maken van de op dat moment bestaande golf dalen. Hiertoe is in de vergunning enige flexibiliteit vereist in vast te stellen kabeltracés.

Beschikbaarheid 5 MW turbines

Het MER geeft weer dat het alternatief met 5 MW turbines in een dichte opstelling (meest milieuvriendelijke alternatief) afvalt omdat deze turbines nog niet productiegereed zijn¹⁷. De ontwikkelingen naar grotere turbinevermogens gaan echter dusdanig snel, dat het reëel is om ervan uit te gaan dat deze turbines op korte termijn wel op de markt verkrijgbaar zullen zijn.

- De Commissie adviseert bij de besluitvorming ook het alternatief met 5 MW turbines in een dichte opstelling mee te wegen.

Energieopbrengst berekeningen

In het addendum van 4 april 2007 van het MER zijn nieuwe energieopbrengstberekeningen opgenomen. Deze berekeningen zijn wel in bijlage 1 van dit addendum opgenomen, maar niet in tabel 2.1 en het overzicht van de relatieve milieueffecten per kWh verwerkt. Hierdoor is dit overzicht niet correct. In Addendum 2 van 10 juli 2007 is andere milieu-informatie gewijzigd. Op basis hiervan veranderen ook de relatieve milieueffecten per kWh. Bij deze wijziging zijn ook de correcte energieopbrengstberekeningen verwerkt. De Commissie constateert dat hiermee voldoende duidelijkheid is over dit onderdeel.

2.3 Scheepvaartveiligheid

De Commissie is van oordeel dat de (cumulatieve) effecten op de scheepvaartveiligheid in het MER goed beschreven zijn. Het beleid van de Nederlandse overheid is er opgericht om het niveau van de scheepvaartveiligheid tenminste te handhaven en waar mogelijk te verbeteren. Het bouwen van obstructies in de EEZ, in de vorm van windmolenparken, lijkt hier per definitie mee in strijd. Preventieve maatregelen in de vorm van routing en het creëren van de zogenaamde “clearways” – onder meer vastgelegd in de Noordzee-paragraaf van de nota Ruimte – zijn er op gericht om zoveel als mogelijk aan het beleid van de overheid tegemoet te komen. Ook is het mogelijk om met verschillende mitigerende maatregelen (bijvoorbeeld optimaal gebruik van aanwezige AIS-apparatuur en preventieve inzet van sleepboten) de mogelijke effecten positief te beïnvloeden.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag binnen de overheid te bevorderen dat de mogelijkheden van AIS optimaal benut worden en er bij de initiatiefnemers op aan te dringen de mogelijkheid van het (gezamenlijk) inhuren van sleepboten nader te onderzoeken.

De aanwezigheid van offshore windparken mag buiten de veiligheidszone rond deze parken geen storende invloed hebben op de werking van de aan boord van schepen en ook luchtvaartuigen aanwezige elektronische apparatuur. De Commissie acht het vrijwel onmogelijk vooraf aan te geven of de bouw van een windmolenpark zal leiden tot dergelijke verstoring, en zo ja in welke mate.

¹⁷ Pagina 24 onderdeel C “De Afweging” van het MER.

Eventuele verstoringen zullen tijdens en/of na realisatie van het windpark verholpen dienen te worden.

- De Commissie adviseert hier bij de verdere vergunningverlening aandacht aan te besteden.

De hierboven gesignaleerde problematiek met betrekking tot de storende invloed van offshore windparken op de aan boord van schepen en luchtvaartuigen aanwezige apparatuur, geldt evenzo voor de luchtvaart in het algemeen. Hierbij is het met name mogelijk dat de ontvangst van radio- en transponder signalen verstoord wordt. Ook hier is het vrijwel onmogelijk om vooraf aan te geven of, en zo ja de mate waarin een dergelijke storing zal optreden.

- De Commissie adviseert hier bij de verdere vergunningverlening aandacht aan te besteden.

De Commissie pleit er ter voorkoming van misverstanden voor het calamiteitenplan op te stellen in het Nederlands. Daarnaast is verdere afstemming met het Kustwachtcentrum belangrijk om eenduidigheid in de verschillende plannen te bevorderen. De calamiteitenplannen voor de verschillende parken kunnen vervolgens als aanhangsel aan het “Rampenplan voor de Noordzee” worden toegevoegd.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag er op toe te zien dat de verschillende initiatiefnemers voor offshore windparken éénduidige calamiteitenplannen opstellen, die zijn afgestemd met het Kustwachtcentrum.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Airtricity Holding BV

Bevoegd gezag: Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Besluit: Vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 5.1

Activiteit: Bouw en exploitatie van een offshore windpark

Betrokken documenten:

- Milieu effect rapport offshore windpark Breeviertien II, 1 november 2006;
- Wbr vergunningaanvraag offshore windpark Breeviertien II, 1 november 2006;
- Addendum, 4 april 2007;
- Addendum 2, 10 juli 2007;
- Addendum 3, 13 september 2007;

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving op 7 april 2005 in de Staatscourant nr. 67
aanvraag richtlijnenadvies: 31 maart 2005
ter inzage legging startnotitie: 8 april 2005 t/m 6 mei 2005
richtlijnenadvies uitgebracht: 20 februari 2006
richtlijnen vastgesteld: 18 april 2006

Kennisgeving op 12 november 2007 in de Staatscourant nr. 219
aanvraag toetsingsadvies: 13 november 2007
ter inzage legging MER: van 13 november tot en met 25 december 2007
toetsingsadvies uitgebracht: 5 februari 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. P. van der Boom
drs. S.J. Harkema (werkgroepsecretaris)
dr. W.N.M. van Moorsel
J. Nipius
drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)
ing. R.L. Vogel

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Zeehaven IJmuiden NV, IJMUIDEN
2. Wintershall Noordzee B.V., RIJSWIJK ZH
3. Chevron Exploration and Production Netherlands B.V., VOORBURG
4. Productschap Vis, RIJSWIJK
5. Nederlandsche Vereeniging van Kustzeilers, ZEIST
6. Petro-Canada Netherlands B.V., DEN HAAG
7. Watersportverbond, NIEUWEGEIN
8. T. Dekker, woonplaats onbekend

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Offshore Windpark "Breeveertien II"

Airtricity heeft het voornemen een windturbinepark aan te leggen in de Noordzee, op ongeveer 60 tot 70 kilometer uit de kust ter hoogte van IJmuiden. De locatie is Breeveertien II genaamd. Airtricity heeft ten behoeve van de besluitvorming over de benodigde Wet beheer rijkswaterstaatwerken vergunning een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage geeft in dit toetsingsadvies weer of het MER de benodigde informatie voor de besluitvorming bevat.

ISBN: 978-90-421-2276-5